

**Algemene Voorwaarden van de Stichting Nederlands Instituut voor Lastechniek
gevestigd te Zoetermeer
(NIL-voorwaarden)**

Artikel 1 Begripsomschrijving

- 1.1 In deze algemene voorwaarden wordt onder het NIL verstaan de stichting “Stichting Nederlands Instituut voor Lastechniek”, gevestigd te Zoetermeer.
- 1.2 De afnemer is de natuurlijke persoon of rechtspersoon, die zich gebonden heeft danwel voornemens is al dan niet tegen betaling goederen en/of diensten en/of adviezen van het NIL te betrekken.

Artikel 2 Algemene bepalingen

- 2.1 Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op alle aanbiedingen, adviezen en overeenkomsten waarbij het NIL goederen en/of diensten en/of adviezen van welke aard ook aan afnemer levert, ook indien deze goederen en/of diensten niet (nader) in deze voorwaarden zijn omschreven. Afwijkingen op deze algemene voorwaarden zijn slechts geldig indien deze uitdrukkelijk schriftelijk zijn overeengekomen.
- 2.2 Alle aanbiedingen zijn vrijblijvend, tenzij in het aanbod schriftelijk uitdrukkelijk anders is aangegeven.
- 2.3 Toepasselijkheid van eventuele inkoop- of andere voorwaarden van afnemer wordt uitdrukkelijk van de hand gewezen.
- 2.4 Indien enige bepaling van deze algemene voorwaarden nietig is of vernietigd wordt, zullen de overige bepalingen van deze algemene voorwaarden volledig van kracht blijven en zullen het NIL en afnemer in overleg treden teneinde nieuwe bepalingen ter vervanging van de nietige c.q. vernietigde bepaling overeen te komen, waarbij zoveel mogelijk het doel en de strekking van de nietige c.q. vernietigde bepaling in acht worden genomen.

Artikel 3 Prijs en betaling

- 3.1 Alle prijzen zijn exclusief omzetbelasting (BTW) en andere heffingen welke van overheidswege worden opgelegd, tenzij geen BTW-heffing van toepassing is.
- 3.2 Alle facturen zullen door afnemer worden betaald overeenkomstig de op de factuur vermelde betalingscondities. Bij gebreke van specifieke condities zal afnemer binnen dertig (30) dagen na factuurdatum betalen.
- 3.3 Betaling zal plaatsvinden zonder verrekening of opschorting uit welke hoofde dan ook, behoudens voor zover bij arbitrale of rechterlijke uitspraak is vastgesteld dat afnemer een verrekenbare tegenvordering of een grond tot opschorting heeft.
- 3.4 In geval van niet of niet tijdige betaling, worden administratiekosten in rekening gebracht ten bedrage van 2,5% van het factuurbedrag met een minimum van € 60. Na het verstrijken van de betalingstermijn zonder dat gehele betaling heeft plaatsgevonden, is de afnemer over het openstaande bedrag de wettelijke rente verschuldigd met een vaste opslag op jaarbasis van 2%. Indien een geheel of gedeeltelijk onbetaald gebleven factuur aan derden ter invordering uit handen wordt gegeven, zullen de buitengerechtigde en gerechtelijke kosten geheel ten laste van afnemer komen.

Artikel 4 Voorbehoud van eigendom en rechten

- 4.1 Alle aan afnemer geleverde zaken blijven eigendom van het NIL, totdat alle bedragen die afnemer verschuldigd is voor de krachtens de overeenkomst geleverde of te leveren zaken of verrichte of te verrichten werkzaamheden/diensten, alsmede de bedragen bedoeld in artikel 3.4, waaronder begrepen rente en kosten van invordering, volledig aan het NIL zijn voldaan.
- 4.2 Rechten worden aan afnemer steeds verleend of, in het voorkomend geval, overgedragen onder de voorwaarde dat afnemer de daarvoor overeengekomen vergoedingen tijdig en volledig betaalt.

Artikel 5 Rechten van intellectuele of industriële eigendom

- 5.1 Alle rechten van intellectuele of industriële eigendom op alle krachtens de overeenkomst ontwikkelde of ter beschikking gestelde programmatuur, apparatuur of andere materialen zoals lesmateriaal, tekeningen, analyses, ontwerpen, documentatie, rapporten, reglementen, voorwaarden en methodebeschrijvingen alsmede voorbereidend materiaal daarvan, berusten uitsluitend bij het NIL. Afnemer verkrijgt uitsluitend de gebruiksrechten en bevoegdheden die bij deze voorwaarden of anderszins uitdrukkelijk worden toegekend en voor het overige zal hij de programmatuur of andere materialen niet verveelvoudigen of daarvan kopieën vervaardigen, tenzij in een door het NIL en afnemer ondertekend schriftelijk stuk uitdrukkelijk anders is overeengekomen.
- 5.2 Het is afnemer niet toegestaan enige aanduiding omtrent auteursrechten, merken, handelsnamen of andere rechten van intellectuele of industriële eigendom uit de programmatuur, apparatuur, materialen en/of door het NIL vervaardigde documenten waaronder die bedoeld in artikel 5.1 te verwijderen of te wijzigen, daaronder begrepen aanduidingen omtrent het vertrouwelijk karakter en geheimhouding van programmatuur.
- 5.3 Het gebruik van de handelsna(a)m(en) van het NIL door afnemer is uitsluitend toegestaan voorzover zulks uitdrukkelijk is geregeld in deze voorwaarden behoudens voorzover het NIL in andere gevallen schriftelijk toestemming heeft verleend.
- 5.4 Het NIL zal afnemer vrijwaren tegen elke rechtsvordering welke gebaseerd is op de bewering dat door het NIL zelf ontwikkelde programmatuur, apparatuur, materialen en/of documenten inbreuk maken op een in Nederland geldend recht van intellectuele of industriële eigendom, onder de voorwaarde dat afnemer het NIL onverwijld schriftelijk informeert over het bestaan en inhoud van de rechtsvordering en de afhandeling van de zaak, waaronder het treffen van eventuele schikkingen, geheel overlaat aan het NIL. Afnemer zal daartoe de nodige volmachten, informatie en medewerking aan het NIL verlenen om zich, zonodig in naam van afnemer, tegen deze rechtsvordering te verweren. Iedere andere of verdergaande aansprakelijkheid of vrijwaringsverplichting van het NIL wegens schending van rechten van intellectuele of industriële eigendom van derden is uitgesloten, daaronder begrepen de aansprakelijkheid en vrijwaringsverplichtingen van het NIL voor inbreuken die veroorzaakt worden door het gebruik van de geleverde programmatuur, apparatuur, materialen en/of documenten in een niet door het NIL gemodificeerde vorm, die samenhangt met niet door het NIL geleverde of verstrekte zaken of programmatuur of op een andere wijze dan waarvoor de programmatuur, apparatuur, materialen en/of documenten zijn ontwikkeld of bestemd.
- 5.5 Indien een procedure is aangespannen of indien de mogelijkheid daartoe bestaat, kan het NIL de programmatuur, apparatuur, materialen en/of documenten vervangen of zodanig wijzigen als het NIL juist acht.

Artikel 6 Medewerking door afnemer

- 6.1 Afnemer zal het NIL steeds tijdig alle voor een behoorlijke uitvoering van de overeenkomst, diensten en/of adviezen nuttige en noodzakelijke gegevens of inlichtingen verschaffen en alle medewerking verlenen.
- 6.2 Afnemer is verantwoordelijk voor het gebruik en de toepassing (in zijn organisatie/opleidingsinstelling) van de programmatuur, apparatuur, materialen en/of documenten van de door het NIL te verlenen diensten alsmede voor toe te passen administratie- en berekeningsmethoden en voor het beveiligen van gegevens.
- 6.3 Indien is overeengekomen dat afnemer programmatuur, apparatuur, materialen en/of documenten al dan niet op informatiedragers ter beschikking zal stellen, zullen deze voldoen aan de voor het uitvoeren van de werkzaamheden noodzakelijke specificaties.
- 6.4 Indien voor de uitvoering van de overeenkomst noodzakelijke gegevens niet, niet tijdig of niet overeenkomstig de afspraken ter beschikking van het NIL staan of indien afnemer op andere wijze niet aan zijn verplichtingen voldoet, heeft het NIL in ieder geval het recht tot opschorting van de uitvoering van de overeenkomst en heeft het NIL het recht om de daardoor ontstane kosten volgens de gebruikelijke tarieven van het NIL in rekening te brengen.

Artikel 7 Leveringstermijnen

- 7.1 Alle door het NIL genoemde (leverings-)termijnen zijn naar beste weten vastgesteld op grond van de gegevens die bij het aangaan van de overeenkomst aan het NIL bekend waren en zij zullen zoveel mogelijk in acht worden genomen; de enkele overschrijding van een genoemde (leverings-)termijn brengt het NIL niet in verzuim. Het NIL is niet gebonden aan (leverings-)termijnen die, vanwege buiten de macht van het NIL gelegen omstandigheden die zich na het aangaan van de overeenkomst hebben voorgedaan, niet meer gehaald kunnen worden. Indien overschrijding van enige termijn dreigt, zullen het NIL en afnemer zo spoedig mogelijk in overleg treden.

Artikel 8 Dienstverlening

- 8.1 De in 8 tot en met artikel 11 genoemde bepalingen zijn, naast de overige bepalingen van deze algemene voorwaarden, van toepassing indien het NIL diensten verleent, bijvoorbeeld doch niet uitsluitend organisatie- en automatiseringsadviezen, toepasbaarheidsonderzoek, opleidingen, cursussen, trainingen, ondersteuning en/of detachering.

Artikel 9 Uitvoering

- 9.1 Het NIL zal zich naar beste kunnen inspannen de dienstverlening met zorg uit te voeren, in voorkomend geval overeenkomstig de met afnemer schriftelijk vastgelegde afspraken en procedures.
- 9.2 Indien is overeengekomen dat de dienstverlening in fasen zal plaatsvinden, is het NIL gerechtigd de aanvang van de diensten die tot een volgende fase behoren uit te stellen totdat afnemer de resultaten van de daarvan voorafgaande fasen schriftelijk heeft goedgekeurd.
- 9.3 Slechts indien het schriftelijk uitdrukkelijk is overeengekomen, is het NIL gehouden bij de uitvoering van de dienstverlening tijdige en verantwoord gegeven aanwijzingen van afnemer op te volgen. Het NIL is niet verplicht aanwijzingen op te volgen die de inhoud of omvang van de overeengekomen dienstverlening wijzigen of aanvullen; indien echter dergelijke aanwijzingen worden opgevolgd, zullen de desbetreffende werkzaamheden worden vergoed conform artikel 10.
- 9.4 Indien de overeenkomst tot dienstverlening is aangegaan met het oog op uitvoering door een bepaalde persoon, zal het NIL steeds gerechtigd zijn deze persoon te vervangen door één of meer andere personen met dezelfde kwalificaties.

Artikel 10 Wijziging en meerwerk

- 10.1 Indien het NIL op verzoek of met voorafgaande instemming van afnemer werkzaamheden of andere prestaties heeft verricht die buiten de inhoud of omvang van de overeengekomen dienstverlening vallen, zullen deze werkzaamheden of prestaties door afnemer aan het NIL worden vergoed volgens de gebruikelijke tarieven van het NIL.
Het NIL is echter niet verplicht aan een dergelijk verzoek te voldoen en kan verlangen dat daarvoor een afzonderlijke schriftelijke overeenkomst wordt gesloten.
- 10.2 Afnemer aanvaardt dat door werkzaamheden of prestaties als bedoeld in artikel 10.1 het overeengekomen of verwachte tijdstip van voltooiing van de dienstverlening en de wederzijdse verantwoordelijkheden van afnemer en het NIL, kunnen worden beïnvloed.
- 10.3 Voorzover voor de dienstverlening een vaste prijs is afgesproken en partijen voornemens zijn om met betrekking tot extra werkzaamheden of prestaties een afzonderlijke overeenkomst te sluiten, zal het NIL afnemer tevoren schriftelijk informeren over de financiële consequenties van de extra werkzaamheden of prestaties.

Artikel 11 Opleidingen, cursussen en trainingen

- 11.1 Voorzover de dienstverlening van het NIL bestaat uit het verzorgen van een opleiding, cursus of training, kan het NIL steeds voor de aanvang daarvan de terzake verschuldigde betaling verlangen. In geval van examens dienen de terzake verschuldigde examengelden uiterlijk drie dagen voor de eerste examendag door het NIL te zijn ontvangen, bij gebreke waarvan het NIL deelname aan het examen kan weigeren. De gevolgen van een annulering van deelname aan een opleiding, cursus of training zullen worden beheerst door de bij het NIL gebruikelijke regels.
- 11.2 Indien het aantal aanmeldingen daartoe na het oordeel van het NIL aanleiding geeft, is het NIL gerechtigd de opleiding, cursus of training te combineren met één of meer andere opleidingen, cursussen of trainingen, of deze op een latere datum of een later tijdstip te laten plaatsvinden, of in het uiterste geval van onvoldoende aanmeldingen te annuleren.
- 11.3 Afnemer is betaling van de kosten van opleidingen, cursussen en trainingen verschuldigd na aanmelding, ongeacht of deelname daarna wordt geannuleerd.

Artikel 12 Software

- 12.1 De in artikel 12 tot en met artikel 15 vermelde bepalingen zijn, naast de overige bepalingen van deze algemene voorwaarden, van toepassing op alle door het NIL ter beschikking gestelde programmatuur. De in artikel 12 tot en met artikel 15 bedoelde rechten en verplichtingen hebben uitsluitend betrekking op computerprogrammatuur in een voor een gegevensverwerkende machineleesbare vorm en vastgelegd op voor een zodanige machine leesbaar materiaal, alsmede op de daarbij behorende documentatie, alles met inbegrip van eventueel door het NIL te verstrekken nieuwe versies.

Artikel 13 Gebruiksrecht

- 13.1 Het NIL verleent afnemer het recht tot het gebruik van de programmatuur. Afnemer zal de tussen partijen overeengekomen gebruiksbeperkingen steeds stipt naleven. Onverminderd het overigens in deze algemene voorwaarden bepaalde, omvat het gebruiksrecht van afnemer uitsluitend het recht de programmatuur te laden en uit te voeren. Dit gebruiksrecht is niet exclusief behoudens voorzover tussen het NIL en de gebruiker schriftelijk anders is overeengekomen.
- 13.2 De programmatuur mag door afnemer uitsluitend in zijn eigen organisatie/opleidingsinstelling worden gebruikt op de een verwerkingseenheid en voor een bepaald aantal of soort gebruikers of aansluitingen waarvoor het gebruiksrecht is verstrekt. Voorzover daaromtrent niets is overeengekomen, gelden de verwerkingseenheid van afnemer waarop de programmatuur voor het eerst is gebruikt en het aantal aansluitingen dat op het moment van eerste gebruik op die verwerkingseenheid is aangesloten, als verwerkingseenheid en aantal aansluitingen waarvoor het gebruiksrecht is verstrekt. Bij eventuele storing van de bedoelde

- verwerkingseenheid kan de programmatuur voor de duur van de storting op een andere verwerkingseenheid worden gebruikt. Het gebruiksrecht kan betrekking hebben op meerdere verwerkingseenheden voorzover dat uit de overeenkomst uitdrukkelijk blijkt.
- 13.3 Het gebruiksrecht is niet overdraagbaar. Het is afnemer niet toegestaan de programmatuur en dragers waarop deze is vastgelegd te verkopen, te verhuren, te sublicenseren, te vervreemden of daarop beperkte rechten te verlenen of op welke wijze of voor welk doel dan ook ter beschikking van een derde te stellen, ook niet indien de betreffende derde de programmatuur uitsluitend ten behoeve van afnemer gebruikt.
- Afnemer zal de programmatuur niet wijzigen anders dan in het kader van het herstellen van fouten, en niet gebruiken in het kader van de verwerking van gegevens ten behoeve van derden. De broncode van de programmatuur en de bij de ontwikkeling van de programmatuur voortgebrachte technische documentatie worden niet aan afnemer ter beschikking gesteld.
- 13.4 Onverwijld na het eventueel eindigen van het gebruiksrecht van de programmatuur, zal afnemer alle in zijn bezit zijnde exemplaren van de programmatuur aan het NIL retourneren. Indien partijen zijn overeengekomen dat afnemer bij het einde van het gebruiksrecht de betreffende exemplaren zal vernietigen, zal afnemer van zodanige vernietiging het NIL onverwijld schriftelijk melding maken.

Artikel 14 Aflevering, installatie en acceptatie

- 14.1 Het NIL zal de programmatuur op de overeengekomen soort en formaat informatiedragers aan afnemer afleveren.
- 14.2 Afnemer aanvaardt de programmatuur in de staat waarin deze zich op het moment van aflevering bevindt, onverminderd de verplichtingen van het NIL ingevolge de garantie van artikel 15 van deze bijlage.

Artikel 15 Garantie

- 15.1 Gedurende een periode van drie (3) maanden na aflevering zal het NIL naar beste vermogen eventuele fouten in de programmatuur herstellen indien deze binnen de periode gedetailleerd omschreven schriftelijk bij het NIL zijn gemeld. Het NIL garandeert niet dat de programmatuur zonder onderbreking of fouten zal werken of dat alle fouten zullen worden verbeterd. Het herstel zal gratis worden uitgevoerd. Het NIL kan haar gebruikelijke tarieven en de kosten van herstel in rekening brengen indien sprake is van gebruiksfouten of onoordeelkundig gebruik van afnemer of van andere niet aan het NIL toe te rekenen oorzaken. Herstel van verminkte of verloren gegane gegevens valt niet onder de garantie. De garantieverplichting vervalt indien afnemer zonder schriftelijke toestemming van het NIL wijzigingen in de programmatuur aanbrengt of doet aanbrengen.
- 15.2 Herstel van fouten zal geschieden op een door het NIL te bepalen locatie. Het NIL is gerechtigd tijdelijke oplossingen danwel programma's/omwegen of problemenvermijdende restricties in de programmatuur aan te brengen.
- 15.3 Na afloop van de in artikel 15.1 bedoelde garantieperiode is het NIL niet gehouden eventuele fouten te herstellen.

Artikel 16 Beëindiging

- 16.1 Aan elk der partijen komt de bevoegdheid tot ontbinding van de overeenkomst slechts toe indien de andere partij, na een deugdelijke en zo gedetailleerd mogelijke schriftelijke ingebrekestelling waarbij een redelijke termijn gesteld wordt voor zuivering van de tekortkoming, toerekenbaar tekort schiet in de nakoming van wezenlijke verplichtingen ingevolge de overeenkomst.
- 16.2 Indien een overeenkomst welke naar zijn aard en inhoud niet door volbrenging eindigt, voor onbepaalde tijd is aangegaan, kan deze door elk der partijen na goed zakelijk overleg en onder opgave van redenen door schriftelijke opzegging worden beëindigd. Indien tussen partijen geen uitdrukkelijke opzegtermijn is overeengekomen, dient bij de opzegging een redelijke termijn in acht te worden genomen.
- 16.3 Het NIL kan de overeenkomst zonder ingebrekestelling en zonder rechterlijke tussenkomst door schriftelijke kennisgeving met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk beëindigen indien afnemer – al dan niet voorlopig – surséance van betaling wordt verleend, indien ten aanzien van afnemer faillissement wordt aangevraagd of indien zijn onderneming wordt geliquideerd of beëindigd, anders dan ten behoeve van reconstructie of samenvoeging van ondernemingen. Het NIL zal wegens deze beëindiging nimmer tot enige schadevergoeding zijn gehouden.
- 16.4 Indien afnemer op het moment van de ontbinding als bedoeld in artikel 8.1 reeds prestaties ter uitvoering van de overeenkomst heeft ontvangen, zullen deze prestaties en de daarmee samenhangende betalingsverplichting geen voorwerp van ongedaanmaking zijn, tenzij het NIL ten aanzien van die prestaties in verzuim is. Bedragen die het NIL vóór de ontbinding heeft gefactureerd in verband met hetgeen het NIL reeds ter uitvoering van de overeenkomst heeft verricht of geleverd, blijven met inachtneming van het in de vorige volzin bepaalde onverminderd verschuldigd en worden op het moment van de ontbinding direct opeisbaar.

Artikel 17 Aansprakelijkheid en vrijwaring

- 17.1 Het NIL aanvaardt wettelijke verplichtingen tot schadevergoeding voorzover dat uit dit artikel 17 blijkt.
- 17.2 De totale aansprakelijkheid van het NIL wegens toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de overeenkomst, is beperkt tot vergoeding van directe schade tot maximaal het bedrag van de voor die overeenkomst bedongen prijs (exclusief BTW) behoudens in geval van opzet of bewuste roekeloosheid. Indien de overeenkomst hoofdzakelijk een duurovereenkomst is met een looptijd van meer dan één jaar, wordt de bedongen prijs gesteld op het totaal van de vergoedingen (exclusief BTW) bedongen voor één jaar. In geen geval zal de totale vergoeding voor directe schade echter meer bedragen dan € 450.000,- (zegge: vierhonderdvijftigduizend euro).
- Onder directe schade wordt uitsluitend verstaan:
- de redelijke kosten die afnemer zou moeten maken om de prestatie van het NIL aan de overeenkomst te laten beantwoorden. Deze schade wordt echter niet vergoed indien afnemer de overeenkomst heeft ontbonden;
  - redelijke kosten, gemaakt ter vaststelling van de oorzaken en omvang van de schade, voorzover de vaststelling betrekking heeft op directe schade in de zin van deze voorwaarden;
  - redelijke kosten, gemaakt ter voorkoming of beperking van schade, voorzover afnemer aantoont dat deze kosten hebben geleid tot beperking van directe schade in de zin van deze voorwaarden.
- Indien en voorzover de overeenkomst betrekking heeft gehad op door het NIL aan afnemer geleverde goederen die gebruikelijk, binnen de organisatie/opleidingsinstelling van afnemer of van diens opdrachtgever c.q. op aanwijzing van laatstgenoemde, vóór de toepassing c.q. het gebruik daarvan volgens de geldende normen –zoals bijvoorbeeld maar niet uitsluitend volgens NEN-EN 288 norm- op hun praktische mogelijkheden getoetst dienen te worden, is het NIL uitsluitend voor vorengenoemde directe schadevergoeding aansprakelijk, indien afnemer aantoonbaar deze goederen ook daadwerkelijk volgens bedoelde normen heeft getoetst.
- 17.3 De totale aansprakelijkheid van het NIL voor schade door dood of lichamelijk letsel of voor materiële beschadiging van zaken, zal in geen geval meer bedragen dan € 450.000,- (zegge: vierhonderdvijftigduizend euro) per gebeurtenis, waarbij een reeks van samenhangende gebeurtenissen geldt als één gebeurtenis behoudens in geval van opzet of bewuste roekeloosheid.
- 17.4 Aansprakelijkheid van het NIL voor indirecte schade, daaronder bijvoorbeeld doch niet uitsluitend begrepen gevolgschade, gederfde winst, gemiste besparingen en schade door bedrijfsstagnatie, is uitgesloten behoudens in geval van opzet of bewuste roekeloosheid.
- 17.5 In het geval middels een rechterlijke uitspraak komt vast te staan dat het NIL op grond van de in artikel 17.2 en 17.3 genoemde gevallen aansprakelijk is, zal deze aansprakelijkheid bovendien beperkt worden door de omstandigheden waaronder de overeenkomst tot stand is gekomen, waarbij met name rekening zal worden gehouden met de omvang van de uit de overeenkomst

voor afnemer voortvloeiende financiële verplichtingen en/of het feit of de betreffende risico's normaliter door afnemer verzekerd gehouden dienen te worden. De aansprakelijkheid zal voorts, indien en zolang het NIL tegen aansprakelijkheid uit bedrijfsuitoefening verzekerd is, alleen gelden voor de schadeverwekkende gebeurtenissen en tot de bedragen, zoals die krachtens de polis (WA-bedrijfspolis) gedekt zijn.

- 17.6 Buiten de in artikel 17.2 en 17.3 genoemde gevallen, rust op het NIL geen enkele aansprakelijkheid voor schadevergoeding, ongeacht de grond waarop een actie tot schadevergoeding zou worden gebaseerd.
- 17.7 De aansprakelijkheid van het NIL wegens toerekenbare tekortkoming in de nakoming van een overeenkomst ontstaat slechts indien afnemer het NIL onverwijld en deugdelijk schriftelijk in gebreke stelt, stellende daarbij een redelijke termijn ter zuivering van de tekortkoming, en het NIL ook na die termijn toerekenbaar in de nakoming van haar verplichtingen tekort blijft schieten. De ingebrekestelling dient een zo gedetailleerd mogelijke omschrijving van de tekortkoming te bevatten, zodat het NIL in staat is adequaat te reageren.
- 17.8 Een voorwaarde voor het ontstaan van enig recht op schadevergoeding is steeds dat afnemer de schade zo spoedig mogelijk na het ontstaan daarvan schriftelijk bij het NIL meldt.
- 17.9 Afnemer vrijwaart het NIL voor alle schade die het NIL mocht lijden als gevolg van aanspraken van derden die verband houden met de door het NIL geleverde goederen en/of diensten, daaronder mede begrepen:
- a) aanspraken van derden die schade lijden welke het gevolg is van onrechtmatig handelen van medewerkers en/of rechtsgeldige vertegenwoordigers van het NIL, die ter beschikking zijn gesteld aan afnemer en werken onder diens toezicht of op diens aanwijzingen;
  - b) aanspraken van derden die in verband met de uitvoering van de overeenkomst schade lijden welke het gevolg is van handelen of nalaten van afnemer en/of van onveilige situaties in diens organisatie/opleidingsinstelling;
  - c) aanspraken van derden die schade lijden welke het gevolg is van een gebrek in door het NIL geleverde goederen en/of diensten die door afnemer werden gebruikt, gewijzigd of doorgeleverd onder toevoeging van of in samenhang met eigen goederen, programmatuur of diensten van afnemer, tenzij afnemer bewijst dat het gebrek niet het gevolg is van gebruik, wijziging of doorlevering als hiervoor bedoeld.

Artikel 18 Overmacht

- 18.1 Tekortkomingen van het NIL in de nakoming van de overeenkomst kunnen niet aan het NIL worden toegerekend, indien zij niet te wijten zijn aan schuld van het NIL en noch krachtens de wet, de overeenkomst of in het verkeer geldende opvattingen voor rekening van het NIL komen.

Artikel 19 Toepasselijk recht en geschillen

- 19.1 De overeenkomst tussen het NIL en afnemer wordt beheerst door Nederlands recht.
- 19.2 Alle geschillen, welke tussen het NIL en afnemer mochten ontstaan naar aanleiding van de door het NIL met afnemer gesloten overeenkomst danwel naar aanleiding van nadere overeenkomsten die daarvan het gevolg mochten zijn, zullen zo zoveel als mogelijk worden opgelost in minnelijk overleg tussen de directeur van het NIL en afnemer. Wanneer partijen niet tot overeenstemming komen, zal door het NIL (ad hoc) een onafhankelijke geschillencommissie worden benoemd tot het doen van een bindende uitspraak, één en ander onverlet de bevoegdheid van zowel NIL als van afnemer om zich te verklaren voor een beroep op de onafhankelijke bevoegde rechter. Deze verklaring dient te worden uitgebracht binnen één maand nadat het NIL aan afnemer schriftelijk heeft aangekondigd tot onderhavige benoeming te willen overgaan.

Artikel 20 Slotbepalingen

- 20.1 Deze algemene voorwaarden, die bij de Kamer van Koophandel te Leiden zijn gedeponereerd, treden in werking op de dag van hun deponering en vervangen de levering- en betalingsvoorwaarden van het NIL zoals gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel te Leiden op 20 april 1995.
- 20.2 De algemene voorwaarden zullen ten opzichte van afnemers worden aangehaald als "NIL-voorwaarden".